

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

11 מרץ 2021

ת"פ 1996-05-20 ישראל נ' עזריאל

לפני כבוד השופט יואל עדן

מדינת ישראל

המאשימה:

נגד

רפאל עזריאל ת"ז 313612426

הנאשם:

נוכחים: ב"כ המאשימה עו"ד אבי ביטון

הנאשם וב"כ עו"ד אשר הראל

פרוטוקול

גזר דין

האישום - הכרעת הדין

1. הנאשם הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בעבירות של גרימת מוות בנהיגה רשלנית - לפי סעיף 64 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] ("הפקודה"), נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף - לפי סעיף 10(א) לפקודה, נהיגה במהירות גבוהה - לפי תקנה 54(א) לתקנות התעבורה ("התקנות") אי ציות לאור שבתמרור - לפי תקנה 64(ה) לתקנות, ונהיגה ללא פוליסת ביטוח חובה תקפה - לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי.

כתב האישום ייחס לנאשם ביצוע עבירה של המתה בקלות דעת - לפי סעיף 301 לחוק העונשין, ובהכרעת הדין זוכה הנאשם מעבירה זו והורשע בעבירה של גרימת מוות בנהיגה רשלנית ובעבירות הנוספות כאמור, אשר יוחסו לו בכתב האישום.

העובדות אשר הוכחו וככלל כל השתלשלות העניינים באירוע מפורטים בהכרעת הדין, ויש לראות את הקביעות שם כחלק בלתי נפרד מגזר הדין. להלן יובאו הדברים בתמצית.

כפי שהוכח כאמור בהכרעת הדין, בתאריך 10.8.19 בשעה 22:30 נהג הנאשם באופנוע ("האופנוע") בכביש עירוני לכיוון צומת ("הצומת").

הנאשם נהג באופנוע בהעדר רישיון לנהוג באופנוע מסוג זה, ובהעדר ביטוח. המהירות המותרת במקום האירוע הינה 50 קמ"ש, וזו דרך עירונית. הנאשם נהג במהירות אשר בתחום הצומת הייתה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

11 מרץ 2021

ת"פ 1996-05-20 ישראל נ' עזריאל

מהירות ממוצעת שאינה פחותה מ- 102.91 קמ"ש. הנאשם נכנס אל הצומת כאשר האור ברמזור בכיוון נסיעתו הינו צהוב, והאור היה צהוב כבר כאשר הנאשם היה 3 מטר לפני קו הצומת.

התאונה אירעה כאשר המנוח חצה את הכביש שלא במעבר החצייה הקיים. המנוח חצה את הכביש בנקודה שהיא כ- 16-17 מטר מקו הצומת, וכאשר במעבר החצייה המצוי בצומת, בכיוון החצייה של המנוח, היה הרמזור להולכי רגל אדום. המנוח חצה את הכביש באלכסון שמאלה. כפי המסקנה בדו"ח הבוחן, למנוח גם כן היה חלק בגרימת התאונה, שכן המנוח חצה את הכביש שלא במעבר החצייה, למרות שבסמוך קיים מעבר חצייה מרומזר.

לאור הנסיבות העובדתיות של אופן נהיגת הנאשם ואופן התרחשות התאונה, נקבע כי הנאשם התרשל התרשלות ברף גבוה אשר ניתן להגדירה כהתרשלות רבתי, זאת בהצטבר מכלול העובדות המפורטות לעיל, לרבות נהיגתו בכלי רכב אשר אין לו עליו רישיון, כלי רכב בעל כוח רב יותר מזה אשר עליו לנאשם יש רישיון, על כל המשמעות הקשורה ליכולת הפעלתו. המדובר ברשלנות בעוצמה גבוהה, והוכח כי התאונה נגרמה כתוצאה מנהיגה אשר יש בה סטייה חמורה מרמת ההתנהגות הסבירה הנדרשת, שהינה רשלנות רבתי.

נהיגתו הרשלנית של הנאשם גרמה למותו של המנוח.

הראיות לעונש

2. במסגרת הראיות לעונש הוגש מטעם המאשימה הרישום התעבורתי של הנאשם (תע/1). הנאשם נעדר עבר פלילי.

בראיות לעונש מטעם המאשימה העיד אביו של המנוח. העד ציין כי הוא נהג מונית מזה כ-25 שנה, והוא מבין שתאונה יכולה לקרות, ואולם "זה שבן אדם לוקח אוטו אופנוע או מונית נוסע בלי רישיון, אני חושב שהוא צריך לקבל עונש, לא עו"ד שיוציא אותו בהסדר. הוא צריך עונש כוח הרתעה זה של בית המשפט". העד סיפר כי הוא מכיר את הנאשם ומשפחתו "המשפחה הם אנשים טובים" והוסיף כי את בנו אי אפשר להחזיר, והוא לא ישן בלילות.

מטעם הנאשם לא הוגשו ראיות לעונש.

טענות ב"כ המאשימה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 1996-05-20 ישראל נ' עזריאל

11 מרץ 2021

3. ב"כ המאשימה טען כי במעשיו פגע הנאשם בערך החברתי המקודש של חיי אדם בצורה
החמורה ביותר כשנטל את חייו של המנוח.
- ב"כ המאשימה הפנה לפסיקה ביחס לחומרה המאפיינת את העבירה של גרם מוות ברשלנות
ותוצאותיה הטרגיות, את הצורך בהעלאת רף הענישה, תוך הפחתת המשקל היחסי של הנסיבות
האישיות, ונקיטה במדיניות ענישה ההולמת את חומרת המעשה.
- ביחס לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, נטען כי כפי שנקבע בהכרעת הדין, מדובר ברשלנות שהינה
ברף גבוה והמסוכנות העולה מנהיגה שכזו הינה מסוכנות גבוהה ואף למנוח יש חלק בגרימת
התאונה.
- נטען כי הנאשם זלזל באופן בוטה בחוקי התנועה, כאשר מלכתחילה לא עשה ביטוח, ובאופן מודע
נסע על כלי רכב שאין לו רישיון לגביו, ודי באמור כדי ללמוד על מידת האכפתיות של הנאשם כלפי
חיי העוברים בדרך.
- נטען כי אי התאמת רישיון מתאים איננו פרט טכני, ולא בכדי המחוקק מבקש להתאים את הרישיון
לכלי עליו נוהגים לצורך הבטיחות בדרכים, שכן "נהיגה ללא רישיון מתאים, כמוה כהשתמשות
בנשק ללא ידע מקצועי מתאים לסוג הנשק. מכאן מצטברות שאר הנסיבות המחמירות את המעשה
כדלהלן".
- נטען כי הזלזול מתעצם לנוכח מהירותו הגבוהה של הנאשם באופנוע בעיבורה של עיר, מהירות
הכפולה (102 קמ"ש) מהמהירות המרבית המותרת (50 קמ"ש). נטען כי בשל הסכנה שבמהירות
מופרזת זו, אשר מהווה סיכון כפול בכך שמגבירה את הסיכון לתאונה ומגבירה את חומרת התאונה,
על בית המשפט להעביר מסר הרתעתי ברור, חד וחרף שעל מהירות מופרזת נענשים בחומרה.
- בנוסף לאמור המשיך הנאשם במהירות נסיעה זו אל תוך הצומת בחסות אור צהוב שברמזור, מבלי
שהאט ומבלי שהתייחס לאורות שבתמרור.
- נטען כי מעשיו אלו של הנאשם הביאו למות המנוח בחצייתו את הכביש, הגם שהמנוח לא חצה
במעבר החצייה ובהידלק אור אדום לכיוון המנוח, ונטען כי לו הנאשם היה נוהג כחוק הייתה נמנעת
התוצאה הטראגית של התאונה.
- אשר לנסיבות הקשורות בנאשם, נטען כי מעיון בעברו התעבורתי עולה כי לנאשם רישיון נהיגה
משנת 2012, והוא צבר לחובתו הרשעות מהותיות הנוגעות לביטחון חיי אדם בדרכים - "הזלזול
בחוקי התנועה לא התחיל באירוע מצער זה. ההתעלמות מהאור שברמזור מצטרף להתעלמויות
נוספות, מאור אדום ותמרורים אחרים כאשר האחרון היה ביום התאונה".

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 1996-05-20 ישראל נ' עזריאל

11 מרץ 2021

נטען כי מעיון בעברו התעבורתי עולה כי הנאשם קיבל קנסות פעמיים בשל נהיגה מופרזת, ואילו הפעם מהירותו הביאה לפגיעה בנפש. נטען כי לאחר המקרה, ביצע הנאשם עבירה של אי ציות לתמרור עצור ונדמה כי לא מפנים את חומרת מעשיו.

ב"כ המאשימה טען כי כפי שעולה מתסקיר שירות המבחן, הנאשם אינו לוקח אחריות מלאה על מעשיו, נוטה לצמצם את אחריותו לתאונה, ואף מטיל את האחריות על גורמים חיצוניים, וכי שירות המבחן המליץ על ענישה מוחשית אשר תהווה גבול ברור ומרתיע.

נטען כי מסר בעל עונש חמור ומרתיע אינו חשוב רק לנאשם ולעבריינים פוטנציאליים שכמותו, אלא אף לציבור הרחב, ומותו של אדם צעיר בתאונת דרכים כה מיותרת הוא אירוע קשה ומטלטל שאחריו חייבת לבוא ענישה חדה וברורה שתחזיר את אמון הציבור בחוק ובסדר.

ב"כ המאשימה הפנה לפסיקה וטען חומרת מעשי הנאשם בצירוף מכלול הנסיבות והעבירות מביאה את המאשימה לטעון לעונש ברף המקסימלי של הענישה, הגם שישנה רשלנות תורמת למנוח, "זאת אף לאור העובדה כי לבד מהענישה ההולמת והרתעת היחיד והרבים, הנאשם עצמו אינו נוטל אחריו מלאה למעשיו".

ביחס למתחם העונש ההולם, נטען כי המתחם הוא הרף המקסימאלי "זה לא מתחם זה שורה תחתונה של 3 שנות מאסר. אנחנו לא טוענים למתחם. מבחינתנו מדובר במסוכנות מאוד מאוד גבוהה, לכן מדובר ברף העליון של הטיעון שלנו ל- 3 שנות מאסר".

נטען כי נוהלו הוכחות ואומנם ניתן לומר לשיטת הנאשם כי אכן זוכה מעבירת ההמתה, ולכן המשפט לא נוהל לשווא, אך מאידך הנאשם לא לקח אחריות על ביצוע המעשה ועל העבירות הנוספות (למעט נהיגה ללא רישיון מתאים וביטוח) ואף מסר לשירות המבחן כי מהירותו עובר לתאונה הייתה 50 קמ"ש ואם היה מבחין באור הצהוב שברמזור היה עוצר. נטען כי במענה כפר הנאשם באור הצהוב שברמזור והתקיים דיון הוכחות גם על זה. בנוסף בתסקיר הנאשם עדיין טוען לראות שאינה טובה בצומת.

לאור האמור, עתר ב"כ המאשימה להשית על הנאשם עונש של 3 שנות מאסר בפועל, פסילה בפועל של רישיון הנהיגה למשך 20 שנים, עונש מאסר על תנאי ופסילה על תנאי לשיקול דעת בית המשפט, קנס ופיצוי למשפחת המנוח.

טענות ב"כ הנאשם

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 1996-05-20 ישראל נ' עזריאל

11 מרץ 2021

4. ב"כ הנאשם טען כי "הנאשם נרגש וכואב ביקשני להיות לו לפה, כאשר הוא מתקשה לומר את הדברים, הוא ביקש כי אסגן אותם בשמו. עומד כאן אדם שחרטתו כפולה ומכופלת ומבקש סליחה ממשפחת המנוח ומהחברה והציבור".
- נטען כי על אף החודשים הרבים אשר חלפו מליל התאונה, הנאשם חווה סיוטים החוזרים על עצמם ומזכירים לו את אותן שניות כואבות.
- נטען כי הנאשם נפגע קשות בתאונה, וכי הוא נושא את צלקותיה על גופו, וגם את צלקות הנפש ויסוריה, על קיפוח חייו של איש צעיר ועל האירוע בכללותו.
- נטען כי הנאשם כואב ללא הרף את האירוע ותוצאותיו, וכל עונש שיושת לא יהא בכוחו להפחית ולו במעט מעוצמת הכאב של יקירי המנוח.
- נטען לאשם התורם של המנוח, אשר חצה את הכביש שלא במעבר חציה ושלא כדין, על אף קרבת מעבר חציה במקום. נטען ביחס לכך כי הביטוי ההולם הוא – שם נפשו בכפו, באשר להתנהגותו המצערת, וכי נתון זה ראוי שיובא בחשבון בעת גזירת הדין.
- ב"כ הנאשם ציין כי תסקיר שירות המבחן שהוגש נעדר המלצה טיפולית, ובית המשפט נעזר בתסקיר ככלי עזר חשוב לעניין נסיבותיו של הנאשם וסיכויי שיקומו. לטענתו, במקרים של תאונה מסוג זה אין מקום לתסקיר שירות המבחן או להמלצותיו אלא אם מדובר באדם על רקע עברייני.
- נטען כי עצם העובדה שאדם אינו משלים עם התוצאה המשפטית איננה פוגמת בהכרת החרטה והאשם וזכותו של אדם לסבור אחרת מאשר בית המשפט קבע. "בית המשפט קבע את אשמו של הנאשם, זו אמת משפטית אשר נקבעה על פי דיני הראיות, וסדרי הדין, והנאשם מרכין ראשו בהכנעה, אך בתוככי ליבו חש הנאשם כי יש לערוך איזון. האמת המוסרית המפעמת בתוככי ליבו, סוברת כי אף כי חטא יש לפחת במידת אשמו, ועצם התייחסות שירות המבחן והמאשימה על אי נטילת אחריות, קשה היא. כיצד יכול הנאשם לעשות הצגה בפני שירות המבחן, כאשר הוא סבור שהאשם התורם של המנוח למרבה הצער גדול ורב. אילו היינו עוסקים בדיני נזיקין, חלוקת האחריות המספרית היתה צריכה להיות רבה ושונה, אבל לצערי בדין הפלילי ההתרשמות היא רק בעניין העונש. אבל גם זאת אין הדבר סותר את תחושותיו של הנאשם המגלה אמפטיה למותו של המנוח, אשר גם אני שמעתי מפי מפקדיו במשמר הגבול, דברי שבח והלל, וחבל."
- נטען כי הנאשם אינו אדם נטול רגשות, ומותו של המנוח השפיע עמוקות על נפשו, וחייו השתנו מהאירוע מקצה לקצה. נטען כי הנאשם אינו בעל דפוסים עברייניים ושוליים, והסיכוי להישנות התנהגות פוגענית אפסי.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 1996-05-20 ישראל נ' עזריאל

11 מרץ 2021

- 1 נטען כי יש להביא בחשבון את גילו של הנאשם, אשר מזהה את השגיאות שעשה, חרטתו מלווה
2 בבושה ובאשמה, **"הנאשם מתפלל כי בית המשפט ייתן לו הזדמנות וינהג עימו במידת הרחמים"**.
3 אשר לעונש, עתר ב"כ הנאשם לא לשלוח את הנאשם לעונש מאסר בפועל אלא להסתפק בתקופה
4 שניתן לרצותה בדרך של עבודות שירות.
- 5 נטען כי בשל העדר רישיון הולם, חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים לא חל במקרה הזה, והנאשם
6 כבר קיבל דרישה ראשונית מקרנית לפיצוי **"כך שלדבר זה אבקש שתהיה השלכה לרכיב הפיצוי**
7 **שאותו ביקשה התביעה"**. נטען כי בשל אותו העדר רישיון גם את פציעותיו שלו לא יוכל הנאשם
8 לתבוע.
- 9 נטען כי על אף שלא הובאו תעודות רפואיות הן בתחום הפיזיולוגי והן בתחום הנפשי, הדבר פגע
10 קשות בנאשם.
- 11 נטען כי יש לקחת לטובתו של הנאשם בגזירת עונשו את העובדה שהנאשם זוכה מהאישום החמור
12 של המתה בקלות דעת **"אנו נטען כי הסיכון אשר עמד בפני הנאשם, להיות מורשע בעבירה חמורה**
13 **וזיכוי מאותה עבירה, אין להסתפק בכך שבגין זיכוי זה לא ייגזר עונש רב שנים, אלא יש לתת**
14 **משקל גם בענישה על עבירה בה הורשע. יש לשקלל את חרב אימת הדין והסבל מעצם הגשת כתב**
15 **האישום, ועד שהתקבל הזיכוי."**
- 16 נטען כי ככל שהפער בין האישום המקורי לבין תוצאותיו של ההליך גדול יותר, כך תהא הליכתו של
17 בית המשפט לקראת הנאשם, והקלה בעונשו יחסית לעונש שהיה ראוי לו אם היה מועמד לדין רק
18 באותם מעשים שנקבע שביצע.
- 19 ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה לעניין הרשלנות התורמת וטען כי גם הולכי רגל בלתי זהירים הם גורם
20 לא מבוטל שאין להתעלם ממנו, ולא בכל מקרה הנהג יכול למנוע את התוצאות של התנהגות הולך
21 הרגל **"יש ורשלנות הולך הרגל היא כה גדולה עד שהיא מנתקת את הקשר הסיבתי יש והנסיבות**
22 **מצביעות על כך שהתאונה היתה בלתי נמנעת"**.
- 23 אשר למדיניות הענישה הנהוגה, הפנה ב"כ הנאשם לפסיקה וטען כי גם המחוקק וגם בתי המשפט
24 סברו כי בעבירות רשלנות יש לתת משקל מוחלש לתכלית הגמול בענישה.
- 25 ב"כ הנאשם טען כי יש לחזור ולהדגיש את **"האשם התורם הנורא אשר באורח חצייתו"**.
- 26 לאור הפסיקה והאמור, סבור ב"כ הנאשם **"כי מתחם הענישה בענייננו נע בין מאסר בעבודות**
27 **שירות שתחילתו 3 ו-4 חודשים והרף העליון הוא 9 חודשים, וזאת כאשר אנו מקזזים אם אפשר**
28 **להשתמש בביטוי כזה, את רכיב האשם התורם"**.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

11 מרץ 2021

ת"פ 1996-05-20 ישראל נ' עזריאל

נטען כי לא היה מנוס מניהול המשפט כדי להגיע לחקר האמת, ובהתחשב בגילו של הנאשם עונש הפסילה ירחיק אותו מהעבודה בחברת השליחות שבה הוא מועסק ו"יזרוק אותו למעגל האבטלה".

ב"כ הנאשם עתר לנהוג עם הנאשם במידת הרחמים ולגזור עליו עונש שניתן יהיה לרצותו בעבודות שירות.

ב"כ הנאשם ציין כי הנאשם "איננו רוצה לומר דברים הוא ביקש ממני לומר את הדברים שאמרתי בשמו".

הערכים המוגנים ועקרונות הענישה

5. הנאשם כאמור הורשע בעבירה של גרימת מוות בנהיגה רשלנית, ובעבירות נוספות של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, נהיגה במהירות גבוהה, אי ציות לאור שבתמרור ונהיגה ללא פוליסת ביטוח חובה בתוקף.

הנאשם נהג באופנוע אשר הוא נעדר רישיון לנהוג בו, הגיע לצומת במהירות כפולה מהמהירות המותרת, נכנס לצומת כאשר האור ברמזור הינו בצבע צהוב, ופגע במנוח אשר חצה את הכביש במסלול נסיעתו של הנאשם שלא במעבר חציה ובמרחק של כ-16-17 מטרים מקו הצומת, בעת שהאור ברמזור להולכי כיוון הרגל היה אדום. נהיגתו הרשלנית של הנאשם גרמה למותו של המנוח.

כפי שנקבע בהכרעת הדין, קם ספק ביחס למודעות בפועל של הנאשם ביחס להימצא המנוח במקום בו חצה את הכביש, וספק זה ביחס לשאלת קיומה של המודעות הביא לזיכויו של הנאשם מחמת הספק מעבירת המתה בקלות דעת.

בביצוע העבירות, פגע הנאשם בערך הראשון במעלה - קדושת החיים, וזהו בבחינת ערך עליון, אשר הפגיעה בו הינה פגיעה ביסוד ובבסיס הערכים.

6. גרימת תאונות המביאות לאבדן חיי אדם בשל התרשלנות, תוצאתה ענישה מחמירה.

הענישה בעבירת גרם מוות ברשלנות בתאונות דרכים הינה תוצאת שיקלול כמה עקרונות ונתונים – התאונה ותוצאתה, מידת הרשלנות ונסיבותיו האישיות של הנאשם. דרגת הרשלנות הינה אמת מידה בעלת משקל רב בקביעת חומרת הענישה בעבירה זו.

בע"פ 6755/09 ארז אלמוג נ' מ"י (16.11.2009) ישנה התייחסות לכללים המנחים בענישה הראויה בגרימת מוות ברשלנות בתאונות דרכים, ומקומו של כל אחד מהם, ונקבע כי ראוי לגזור מאסר בפועל ופסילה, הנסיבות האישיות אינן בעלות משקל כבעבירות אחרות המלוות בכוונה פלילית, ואמת המידה הקובעת היא דרגת הרשלנות.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 1996-05-20 ישראל נ' עזריאל

11 מרץ 2021

1 "נדמה שקיימים שלושה כללים מנחים בסוגיית הענישה הראויה בעבירה של גרימת תאונת
2 דרכים קטלנית ברשלנות. האחד, ראוי לגזור על נאשם עונש מאסר בפועל ופסילה מלנהוג לתקופה
3 הולמת, הן בשל עקרון קדושת החיים והן משיקולי הרתעה. השני, בדרך-כלל הנסיבות האישיות
4 של הנאשם בעבירה זו אינן בעלות משקל כבעבירות אחרות המלוות בכוונה פלילית, הן בשל
5 אופייה המיוחד של העבירה הנדונה והן בשל ביצועה השכיח גם ע"י אנשים נורמטיביים.
6 השלישי, אמת המידה הקובעת בעבירה זו היא דרגת הרשלנות".

7 בחינת מידת הרשלנות והאירועים אשר הביאו לתאונה הקטלנית, הינה מרכזית בשיקולים בדבר
8 רכיבי הענישה הראויים. ר' רע"פ 4732/02 ענת סורפין (לביא) נ' מדינת ישראל (25.11.2002), בו
9 התייחסות למידת ואופי ההתרשלות, כרכיב מרכזי בשיקולי הענישה, לצד נסיבות אישיות :

10 "אין ספק, כפי שקבעו שתי הערכאות הקודמות, כי נהיגתה הרשלנית של המערערת הביאה
11 לתוצאה הטרגית של גדיעת חיי המנוח וכי היה מקום להרשיעה בדין ולהשית עליה עונש. עם זאת,
12 נראה כי התנהגותה של המערערת היתה רשלנות רגעית, אובדן שליטה רגעי, או אי תשומת לב
13 רגעי. כל אלה, עדיין באים בגדרה של רשלנות שגרמה למותו של אדם. יחד עם זאת, דומה שאלה
14 מצויים ברף הנמוך של רשלנות אף שתוצאתה היא טראגית וחמורה מאין כמוה. במקרים דומים
15 של גרם מוות ברשלנות בתאונות דרכים נמנע בית משפט זה מלהטיל על הנהג עונש של מאסר
16 בפועל והסתפק בעבודות שירות ובעונשים אחרים גם בענייננו, בהתחשב בנסיבות העניין
17 ובנסיבותיה האישיות של המערערת, אין עונש של מאסר בפועל, העונש ההולם, ואין בו בנסיבות
18 העניין כדי להשיג את תכלית הענישה בעבירה שנעברה במקרה הנדון. זהו אחד המקרים החריגים
19 בהם ראוי לתת לנסיבותיו האישיות של הפרט על רקע נסיבות המקרה, משקל משמעותי".

20 הלכה היא כי בעבירות אלו יש להטיל ענישה מחמירה, לרבות מאסר, וכאמור נבחנות נסיבות
21 התאונה, מידת הרשלנות כמו גם נסיבות הנאשם.

22 ר' רע"פ 4261/04 פארין נ' מ"י (6.12.2004) -

23 "מקובל עלינו כי בקביעת העונש בעבירות כגון גרם מוות ברשלנות אין מנוס מלשקף את החומרה
24 הרבה הטמונה בעבריינות הכביש - שקורבנותיה רבים. אכן, ענישה חמורה היא מרכיב שאין בלתו
25 בהתמודדות הקשה עם תופעת תאונות הדרכים שפשתה במקומותינו, וברגיל מחייבת הרשעה
26 בעבירה של גרם מוות ברשלנות השתת עונש חמור, הכולל הורדת הנהג מן הכביש לתקופה ארוכה
27 ומאסר בפועל. עם זאת אין זהו כלל חלוט, ויש ששיקולים של צדק יעמידו עילה להתערבות
28 ולהקלה בעונש".

29 הפסיקה הכירה בכך כי הגם שתאונות דרכים עלולות להתרחש ע"י "אנשים נורמטיביים" הרי
30 שעדיין יש וצריך לתת ביטוי הולם לקיפוח חיי אדם.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

11 מרץ 2021

ת"פ 1996-05-20 ישראל נ' עזריאל

ר' 3013/06 צבי לוי נ' מ"י (17.7.2006)-

"טיבם של עבריינים בתחום תאונות הדרכים שהם אנשים נורמטיביים המתפקדים למופת בכל מישורי חייהם האחרים, והמערער אינו חריג בהיבט זה. אלא שכנגד הנורמטיביות שבאורח חייהם של הנאשמים, עומדים חיי אדם שקופחו, וראויים אלה למתן ביטוי הולם. בתי המשפט ובמיוחד בית משפט זה, אמורים ומצווים לעשות כל אשר לאל ידם כדי להטמיע נורמות של הקפדה על נהיגה זהירה."

לצד אלו – יש לזכור כי הענישה הינה אינדיבידואלית, ר' לדוגמא רע"פ 3674/04 מוחמד אבו סאלם נ' מדינת ישראל (12.2.2006):

"מדיניות ענישה כללית ועקרונית לעולם לא תוכל לבוא תחת שיקול דעתו של בית-המשפט בערכאת הדיון ובנסיבותיו האינדיבידואליות של הנאשם המיוחד שהורשע בדינו."

עקרון הענישה האינדיבידואלית אינו נסוג בעבירות מסוג זה. ר' ע"פ 8382/03 איאד חילף נ' מדינת ישראל, פד' נח (2) 139 (18.12.2003) עמוד 142-143:

"עם זאת גם על רקע מדיניות הענישה המחמירה לגבי תאונות דרכים קטלניות, הניצבת ככלל בהליך גזירת הדין, עדיין יש לשקול כל מקרה, על נסיבותיו המיוחדות, לגופו, ולעולם יישקל עניינו האינדיבידואלי של הנאשם על רקע המדיניות הכללית תוך איזון ראוי ביניהם. העונש ייגזר כפרי שקלול של מכלול הנתונים האינדיבידואליים של הנאשם ביחס למדיניות העונשית המחמירה תוך הערכת משקלם היחסי".

ור' רע"פ 4261/04 יעקב פארין נ' מדינת ישראל, פד' נט (3) 440 (6.12.2004) עמוד 450-451.

"מקובל עלינו כי בקביעת העונש בעבירות כגון גרם מוות ברשלנות אין מנוס מלשקף את החומרה הרבה הטמונה בעבריינות הכביש - שקורבנותיה רבים. אכן, ענישה חמורה היא מרכיב שאין בלתו בהתמודדות הקשה עם תופעת תאונות הדרכים שפשתה במקומותינו, וברגיל מחייבת הרשעה בעבירה של גרם מוות ברשלנות השתת עונש חמור, הכולל הורדת הנהג מן הכביש לתקופה ארוכה ומאסר בפועל. עם זאת אין זהו כלל חלוט, ויש ששיקולים של צדק יעמידו עילה להתערבות ולהקלה בעונש."

נהיגתו הרשלנית של המערער גרמה לתוצאה טראגית - קיפוח חייהם של שני אנשים ופגיעה של אחרים, מקצתם קשה. המציאות מלמדת כי לעתים חוסר תשומת לב או התרשלנות רגעית עלולים להסתיים באסון כבד. במקרים כאלו, אף כי יש בהם כדי לבסס הרשעה בעבירה של גרם מוות ברשלנות, עשוי בית-המשפט, בנסיבות חריגות, להימנע מהטלת עונש של מאסר בפועל ולהסתפק בעונש של פסילת רישיון לזמן ארוך ומאסר לריצוי בעבודות שירות".

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

11 מרץ 2021

ת"פ 1996-05-20 ישראל נ' עזריאל

1 כאמור הנאשם זוכה מעבירת המתה בקלות דעת והורשע בעבירת גרם מוות ברשלנות. מובן שמדובר
2 בעבירה שונה הכוללת ענישה שונה, ואלו מחוייבים בקבלת ביטוי בגזירת הדין, ואפנה בענין זה
3 לדברים הבאים מע"פ 8382/03 איאד חילף נ' מדינת ישראל, פד' נח (2) 139 (18.12.2003) עמוד 143 :

4 "כפי שצוין לעיל, הרשעתו של המערער הומרה מעבירת הריגה לעבירת גרם מוות ברשלנות.
5 משכך, שוב אין לייחס למערער יסוד נפשי של פזיזות ביחס לנסיבות התאונה כפי שאירעו. במקום
6 זאת יש לראותו כמי שנתקיים בו יסוד נפשי של אי-מודעות לטיב המעשה, לקיום הנסיבות או
7 לאפשרות הגרימה לתוצאות המעשה כאשר אדם מן היישוב היה יכול בנסיבות העניין להיות מודע
8 להן (סעיף 21 לחוק העונשין). הבחנה זו בין עבירת הריגה לעבירת גרם מוות ברשלנות נעוצה
9 בהבדל ביסוד הנפשי של העושה באופן שבעוד שבראשונה נדרש יסוד נפשי של מחשבה פלילית,
10 באחרת נדרש יסוד נפשי של רשלנות. בהמרת עבירת ההרשעה מהריגה לגרימת מוות ברשלנות
11 הורד רף החומרה ממעשהו של המערער מבחינת היסוד הנפשי שנלווה לו. שינוי זה ראוי לו
12 שימצא ביטוי הולם בעונש שנגזר. אף שלא חל שינוי ביסודות העובדתיים של העבירה, לא הרי מי
13 שמעשהו נעשה בקלות דעת תוך נטילת סיכון בלתי סביר לאפשרות גרימת התוצאות הקטלניות
14 מתוך תקווה להצליח למונען, כהרי מי שלא היה מודע לטיב מעשהו, לקיום הנסיבות או לאפשרות
15 הגרימה לתוצאות הקטלניות מקום שאדם מן היישוב היה יכול להיות מודע להן".

קביעת מתחם העונש ההולם

17
18 7. בענייננו כפי שנקבע בהכרעת הדין, מדובר ברשלנות ברמה גבוהה, עת הנאשם נוהג בכלי רכב
19 עליו אין לו רישיון, במהירות שהיא גבוהה וכפולה מהמותר, נכנס לצומת כאשר הרמזור צהוב,
20 וכתוצאה מנהיגתו הרשלנית והמסוכנת נגרם מותו של המנוח בתאונה.

21 רשלנותו של הנאשם הינה ברף גבוה והמסוכנות העולה מנהיגה שכזו הינה מסוכנות גבוהה, ולצד
22 זאת כפי שנקבע, גם למנוח חלק בגרימת התאונה, עת חצה את הכביש שלא במעבר חצייה למרות
23 שבסמוך קיים מעבר חצייה מרומזר, כשהוא חוצה את הכביש באלכסון שמאלה.

24 אשם תורם, גם כאשר אינו פוטר מעצם האחריות לעבירת גרם מוות ברשלנות, הרי שיש להביאו
25 במסגרת שיקולי הענישה.

26 ר' לענין זה ע"פ (חיי) 2320/07 2354/07 מ"י נ' רומל נאסר (27.12.2007) בו נפסק :

27 "יחד עם זאת אין להתעלם מקביעותיו המוצדקות של בית משפט קמא באשר לתרומת רשלנותו
28 של המנוח, שנכנס לכביש וחצה את הכביש שלא במעבר חצייה (סעיף 48 של הכרעת הדין). אכן,
29 רשלנותו התורמת של המנוח אין בה כדי לפטור את המערער מאחריותו לארוע התאונה, אך יש

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 1996-05-20 ישראל נ' עזריאל

11 מרץ 2021

ויש לקחתה בחשבון במסגרת שיקולי הענישה, ובכלל זה, מתן האפשרויות לריצוי עונש המאסר בפועל בדרך של עבודת שירות.

על המערער שם הוטלו 6 חדשי עבודות שירות, והרשלנות התורמת של המנוח היוותה את השיקול לענישה זו, ולדחיית ערעור המדינה על הענישה.

בקשת רשות הערעור ברע"פ 1247/08 נאסר רומל נ' מ"י (7.9.2008) נדחתה תוך שנפסק כי: "עיון בפסק דינו של בית המשפט המחוזי מלמד שהוא נימק את מסקנותיו כדבעי, ועל כן אין מקום להתערב בהן."

מכל האמור אשם תורם הינו רלוונטי לשלב הענישה והינו שיקול בשיקולי הענישה.

בחינת האשם התורם קשורה לנסיבות ביצוע העבירה, ולפיכך מקומה של בחינה זו הינו בשלב קביעת מתחם העונש ההולם.

8. קביעת מתחם העונש ההולם מתבצעת בעיקר תוך התייחסות לנסיבות ביצוע העבירה. קביעת המתחם אינה קשורה אך בעבירה כפי נוסחה ועונשה בחוק, אלא, ובעיקר בנסיבות המסוימות בהן בוצעה, תוצאותיה ומידת חומרתה. למתחם הנקבע היבט אינדיבידואלי הקשור למקרה המסוים הנדון. ר' ע"פ 1323/13 חסן ואח' נ' מ"י (5.6.2013), המתייחס לצביון האינדיבידואלי אשר העניק המחוקק לשלב עיצוב המתחם.

אפנה לפסיקה בעבירות דומות, של גרם מוות ברשלנות. מובן כי יעשה אבחון ביחס לנסיבות המסוימות בעבירות אשר ביצע הנאשם, והמתחם יקבע לפי הנסיבות המסוימות במקרה זה.

רע"פ 5112/16 אברהם כהן נ' מ"י (4.7.2016) - המבקש הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירה של גרימת מוות בנהיגה רשלנית, בכך שנהג ברכב פרטי בעיר, נכנס למעגל תנועה, ביציאה מכיכר ישנו מעבר חצייה להולכי רגל, המנוח עשה את דרכו לתחנת האוטובוס הסמוכה לכיכר, ועמד על אי תנועה המוצב במקום, החל בחציית מעבר החצייה, וכאשר השלים שליש מהמעבר, פגע בו המבקש עם חזית רכבו. עקב התאונה נפצע המנוח באורח קשה ופונה לבית החולים, ובהמשך נקבע מותו. לאחר שנקבע כי אין מדובר ברשלנות תורמת של הולך הרגל, סבר בית המשפט לתעבורה, כי יש לייחס למבקש "רף רשלנות בינוני". על בסיס האמור, העמיד בית המשפט לתעבורה את מתחם הענישה על 7-20 חודשי מאסר לריצוי בפועל וגזר על המבקש 9 חודשי מאסר לריצוי בפועל לצד עונשים נלווים. בית המשפט המחוזי דחה את הערעור שהגיש המבקש על הכרעת הדין וגזר הדין, ובית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור תוך שציין כי:

"מעיון בתסקיר שירות המבחן, אשר הוגש בעניינו של המבקש, עולה אכן כי מדובר באדם נורמטיבי, שהמעשים המתוארים בכתב האישום, הינם חריגים בנוף חייו. ואולם, כאמור, ברובם

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 1996-05-20 ישראל נ' עזריאל

11 מרץ 2021

של המקרים, העוסקים בגרימת מוות בנהיגה רשלנית, מדובר באנשים נורמטיביים, שנפגשים לראשונה עם רשויות אכיפת החוק. בנסיבות אלה, הנני סבור, כי בית המשפט לתעבורה ביצע את האיזון הנדרש, בין עניינו האישי של המבקש, לבין האינטרס הציבורי המחייב מלחמת חורמה בתאונות הדרכים, אשר פוקדות אותנו השכם והערב".

רע"פ 9094/18 ליאור בושרי נ' מ"י (2.1.2019) - המבקש הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירה של גרימת מוות בנהיגה רשלנית, לפי סעיף 64 לפקודת התעבורה [נוסח חדש]. המבקש נהג ברכב פרטי בנתיב הימני בכביש שתנאי הדרך בו היו תקינים, הבחין באופנוע עם "סירת צד" שהיה במרחק של לפחות 216 מטרים ממנו אך לא שמר ממנו מרחק, ולבסוף פגע בו עם חזית רכבו. כתוצאה מכך, רוכב האופנוע נפצע באורח אנוש ונפטר מפצעיו לאחר שפונה לקבלת טיפול רפואי בבית חולים. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 10 ל-18 חודשי מאסר בפועל, פסילת רישיון נהיגה לתקופה שנעה בין 10 ל-15 שנים ועונשים נלווים נוספים. השית על המבקש 14 חודשי מאסר בפועל, פסילת רישיון נהיגה לתקופה של 15 שנים, מאסר מותנה וקנס בסך 25,000 ש"ח. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעורו של המבקש על חומרת גזר דינו בקובעו כי "רמת הרשלנות של המערער הינה בינונית - נמוכה", מאחר שפגיעתו באופנוע לא לוותה בביצוע עבירת תנועה, והקל בעונש המאסר בפועל כך שיעמוד על 11 חודשים, וקיצר את תקופת פסילת רישיונו ל-12 שנים. בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור שהגיש המבקש ונפסק:

"מדי שנה מאות בני אדם מוצאים את מותם בתאונות דרכים, וחלק משמעותי ממקרים מצערים אלו נגרם מנהיגה רשלנית אשר הייתה יכולה להימנע באמצעות נקיטת בצעדי זהירות והקפדה על ערנות למתרחש בכביש. משכך, בית משפט זה עמד לא אחת על הצורך להחמיר במדיניות הענישה כלפי עבירות של גרימת מוות בנהיגה רשלנית, ויפים לעניין זה דבריה של השופטת א' פרוקצ'יה:

"הענישה המחמירה בעבירות הנוגעות לתאונות קטלניות נשענת על ההנחה כי יש בהרתעה עונשית כדי לקדם את הפנמת הערכים החברתיים הנדרשים בהתייחסות לזולת, וכדי להרגיל לשמירה קפדנית יותר על כללי זהירות ומניעה בנהיגה על הכביש. בלא אימון בכוחה המרתיע של מדיניות הענישה, נשמט אמצעי חשוב שניתן בידי בית המשפט ככלי עזר רב-משקל במלחמה בתאונות הדרכים".

רע"פ 1120/16 רפאל אלגרבל נ' מ"י (10.2.2016) - המבקש הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בביצוע עבירות של גרימת מוות בנהיגה רשלנית, גרימת חבלות של ממש בתאונות דרכים תוך נהיגה רשלנית, ואי-ציות לרמזור אדום. המבקש נהג במונית בהתקרבו לצומת ולנוכח אור אדום שדלק ברמזור שבכניסה לצומת, עצר המבקש את המונית לפני קו העצירה המסומן על גבי הכביש. לאחר כ-50

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 1996-05-20 ישראל נ' עזריאל

11 מרץ 2021

שניות, בהן המתין המבקש עם המונית בסמוך לפס העצירה, הוא החל בנסיעה לתוך הצומת, בניגוד לאור האדום שעודנו דלק ברמזור. בשלב זה, חצה את הצומת, באור ירוק רכב ולאחר שהתקדם המבקש עם המונית בתוך הצומת, פגעה המונית בדופן הימנית של הרכב, אשר מעוצמת הפגיעה, נהדף לעבר שטח הפרדה שבין שני מעברי חצייה, שעה שעמדו על שטח ההפרדה שלושה הולכי רגל. אחד מהם נחבל ונפטר בבית החולים ולהולכת רגל נגרמו חבלות של ממש בפלג גופה התחתון. בית משפט השלום קבע כי מתחם הענישה למעשיו של המבקש נע בין 9 ל-24 חודשי מאסר בפועל, ופסילת רישיון נהיגה לתקופה הנעה בין 8 ל-15 שנים, ודן את המבקש ל-10 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה, פסילה, פיצוי למשפחת המנוח בסך 10,000 ₪, ופיצוי כספי להולכת הרגל, בסך 3,000 ₪. בית המשפט המחוזי דחה את הערעור, ובית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור.

רע"פ 501/16 **רינה ראובן פישמן נ' מ"י** (24.1.2016) – המבקשת הורשעה, על בסיס הודאתה במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של גרם מוות ברשלנות, בכך שנהגה ברכבה, כאשר התקרבה אל צומת מרומזר נכנסה אל הצומת במהירות גבוהה, על אף שברמזור דלק אור אדום, והתנגשה באופנוע של המנוח. כתוצאה מההתנגשות, נפגע המנוח באופן קשה ובהמשך נקבע מותו. הוסכם בין הצדדים, כי המשיבה תטען למאסר בפועל של 12 חודשים, למאסר על תנאי, ולפסילה ממושכת. עוד הוסכם, כי המבקשת תשלם פיצויים למשפחת המנוח, בסך 25,000 ₪. בית משפט השלום קבע כי "מתחם העונש ההולם לעבירה של גרימת מוות בנהיגה רשלנית נע בין 6 חודשי מאסר אשר יבוצעו בעבודות שירות ל-3 שנות מאסר ובין פסילת רישיון בת 3 שנים לבין פסילה לשנים רבות לצד רכיבי ענישה נוספים" בית משפט השלום גזר על המבקשת 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה, פסילת רישיון לתקופה של 12 שנים, ופיצוי בסך 25,000 ₪ למשפחת המנוח. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המשיבה והחמיר בעונשה של המבקשת. מתחם העונש ההולם הועמד על 12 עד 24 חודשי מאסר, לריצוי בפועל ועונשה של המבקשת הוחמר ל-10 חודשי מאסר, לריצוי בפועל. בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור.

רע"פ 3575/19 **דן אהרון תבור נ' מ"י** (30.6.2019) – המבקש הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בעבירה של גרימת מוות בנהיגה רשלנית, לפי סעיף 64 לפקודת התעבורה [נוסח חדש]. על פי עובדות כתב האישום, ביום 20.9.2014 בשעה 21:00, נהג המבקש ברכב פרטי בכביש מס' 40 מכיוון דרום לכיוון צפון, ובהגיעו לצומת החל לפנות שמאלה. אותה שעה נהג המנוח באופנוע מול כיוון נסיעת המבקש, והתקרב אל הצומת בזמן שלפניו רוכב אופנוע נוסף. המבקש החל בפנייה מבלי שהבחין באופנועים ומבלי שנתן להם זכות קדימה בנסיעה. האופנוע הראשון הצליח להתחמק מפגיעה על ידי הטיית האופנוע לימין, ואילו המבקש המשיך בנסיעה אל תוך הצומת והביא לחסימת נתיב נסיעתו של המנוח. המנוח בלם על מנת להימנע מפגיעה והחליק על צדו עד שהתנגש ברכב. כתוצאה מהתאונה,

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 1996-05-20 ישראל נ' עזריאל

11 מרץ 2021

נגרם מותו של המנוח. בית משפט השלום לתעבורה קבע את מתחם העונש ההולם את מעשי המבקש
בין 7 חודשי מאסר בפועל ל-17 חודשי מאסר וגזר על המבקש 10 חודשי מאסר בפועל לריצוי
מאחורי סורג ובריח לצד עונשים נלווים. בית המשפט המחוזי דחה את הערעור. בית המשפט העליון
דחה את בקשת רשות ערעור תוך שציין כי: **"עם כל הצער שבדבר, ועל אף מצבו הרפואי של
המבקש, העונש שהוטל עליו לא חורג ממדיניות הענישה הנוהגת. על הגורם למותו של אחר לתת
את הדין על מעשיו – בין אם אלה נעשו בכוונה ובין אם ברשלנות, וזאת בדרך של מאסר מאחורי
סורג ובריח, בייחוד לאור הצורך להרתיע נהגים מפני נהיגה רשלנית ולשם מיגור נגע תאונות
הדרכים בישראל (רע"פ 9094/18 בושרי נ' מדינת ישראל (2.1.2019))".**

ע"פ 10152/17 מדינת ישראל נ' ראמי ח'טיב (10.5.2018) – בית המשפט זיכה את המשיב מעבירת
הריגה בגינה הואשם והרשיעו תחתיה בעבירה של גרם מוות ברשלנות, ובעבירות של נהיגה בקלות
ראש שגרמה נזק לאדם ולרכוש ואי ציות לאות שברמזור. המשיב נהג ברכב טרנספורטר כשהוא
מסיע שישה נוסעים נוספים, חצה צומת למרות שרמזור אדום דלק בכיוון נסיעתו, התנגש עם חזית
רכבו בדופן רכבו של המנוח אשר פנה שמאלה בצומת כאשר בכיוון נסיעתו דלק ברמזור אור ירוק,
וכתוצאה מהתאונה נהרג המנוח. המשיב ושניים מנוסעי רכבו נזקקו לטיפול רפואי וכן ניזוקו כלי
הרכב המעורבים בתאונה. בית המשפט קבע את מתחם העונש במקרה על 8-25 חודשי מאסר בפועל,
בצירוף עונשים נלווים, נקבע מתחם פסילת רישיון נהיגה של 8-15 שנות פסילה בפועל ונגזרו על
המשיב מאסר בפועל של 9 חודשים, עונשי מאסר ופסילה על תנאי ותשלום פיצוי למשפחת המנוח.
בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה על העונש, החמיר את עונשו של המשיב והעמידו על 15
חודשי מאסר.

נפסק כי אין עילה להתערב במתחם, אולם לא היתה הצדקה לקבוע את העונש ברף התחתון של
המתחם: **"אשר על כן, ובשים לב לכך שערכאת הערעור אינה נוהגת למצות את חומרת הדין,
אציע לחבריי לקבל את ערעור המדינה על גזר הדין, ולהעמיד את עונש המאסר בפועל שהושת על
המשיב על 15 חודשים, כאשר יתר רכיבי גזר הדין יישארו על כנם".**
עוד נפסק ביחס לענישה כדלקמן:

**"ניתן למצוא בפסיקה מנעד רחב למדיי של עונשים במקרים של נהיגה רשלנית, בהתאם לנסיבות
המקרה הקונקרטי, בייחוד כנגזרת של רמת הרשלנות המיוחסת לנאשם והתוצאות שנגרמו
בעטיה. עם זאת, ניכרת מגמת החמרה במדיניות הענישה בעבירות כגון אלה. כך למשל, ברע"פ
4581/14 סיסו נ' מדינת ישראל [פורסם בבנו] (9.7.2014) דחה בית משפט זה בקשת רשות ערעור
שהגישה מי שהורשעה בגרימת מוות בנהיגה רשלנית לאחר שאיבדה שליטה ברכבה וגרמה**

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

11 מרץ 2021

ת"פ 1996-05-20 ישראל נ' עזריאל

לתאונה בה נהרגו שניים ונפצעו נוספים והושתו עליה 18 חודשי מאסר בפועל (מתחם הענישה
הועמד באותו מקרה על 6-24 חודשי מאסר). בעפ"ת (מרכז) 11-12-3370 חן נ' מדינת ישראל
[פורסם בנבו] (28.2.2012) נדחה ערעורו של מי שהורשע בגרימת מוות בנהיגה רשלנית לאחר שלא
ציית לתמרורים וגרם למותה של הולכת רגל במעבר חצייה, ונגזרו עליו 30 חודשי מאסר בפועל.
ברוח דומה, בעפ"ת (מרכז) 14-03-54913 עאסי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (23.9.2014) נדחה
ערעורו (על רכיב המאסר) של מי שהורשע בגרימת מוות בנהיגה רשלנית לאחר שחצה צומת
ברמזור אדום והביא למותו של אדם והושתו עליו 20 חודשי מאסר לריצוי בפועל (כאשר מתחם
הענישה הועמד על 12-31 חודשי מאסר)."

מכל האמור ניתן לראות מנעד ענישה הנע בין 6 חודשי מאסר בעבודות שירות ל – 20 חודשי מאסר
בפועל, כאשר רף הרשלנות מהווה שיקול ענישה מרכזי, וכשקיים אשם תורם, גם הוא מהווה שיקול
בשיקולי הענישה.

יצוין כי במרבית פסקי הדין דלעיל הוטלה הענישה האמורה כאשר לא היה קיים אשם תורם כלל.
ב"כ המאשימה הפנו לע"פ (ת"א) 70632/02 זקרי נ' מ"י (24.2.2003) בו הוטלו 24 חודשי מאסר
בפועל, והערעור נדחה בבית המשפט המחוזי, מקום בו נקבעה רשלנות רבתי, אולם לא היה כל אשם
תורם, והנסיבות גם הן שונות.

8. בענייננו, תוצאת התאונה הינה הקשה ביותר האפשרית. הנאשם, ברשלנות בדרגה גבוהה
ביותר, אשר עולה כדי רשלנות רבתי, נהג באופנוע אשר הוא נעדר רישיון לנהוג בו, הגיע לצומת
במהירות כפולה מהמותר, נכנס לצומת כאשר האור ברמזור הינו בצבע צהוב ופגע במנוח אשר חצה
את הכביש במסלול נסיעת הנאשם שלא במעבר חצייה, ופגע בו. המנוח נפגע קשות ונגרמו לו חבלות
רב מערכתיות הוא פונה לבית החולים שם נקבע מותו. מדובר בנסיבות חמורות של ביצוע העבירות,
וברף גבוה של רשלנות.

לצד זאת, בקביעת המתחם, יש ליתן משקל גם לאשם התורם של המנוח. מדובר בנסיבות של ביצוע
העבירה, אשר רלוונטיות לקביעת המתחם. גם למנוח היה חלק בגרימת התאונה, עת חצה את
הכביש שלא במעבר חצייה, ובמרחק של כ-16-17 מטרים מקו הצומת, בעת שהאור ברמזור להולכי
רגל בכיוון החציה שחצה המנוח אילו היה חוצה במעבר חציה היה אדום.

בפסיקה דלעיל ניתן לראות ענישה של 10 חודשי מאסר ו – 15 חודשי מאסר בכניסה לצומת באור
אדום וגרימת מוות ברשלנות, ללא כל אשם תורם. בענייננו מדובר בכניסה לצומת באור צהוב. לכך
יש להוסיף לחומרה נהיגה ללא רישיון ובמהירות כפולה מהמותר, ומנגד אשם תורם של המנוח.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

11 מרץ 2021

ת"פ 1996-05-20 ישראל נ' עזריאל

המאשימה לא עתרה לקביעת מתחם אלא טענה לענישה המקסימלית האפשרית בדין של 36 חודשי מאסר. אין לקבל עתירה זו אשר אינה מתייחסת לאשם התורם ולמדיניות הענישה.

מחד מדובר ברשלנות ברף גבוה, מנגד קיים אשם תורם, ומתחם העונש ההולם צריך לבטא את האיזון הראוי בין שניהם, אשר מהווים שיקולי ענישה אשר כל אחד מהם מוליך לכיוון המנוגד מהאחר. כמצוטט לעיל, קיומו של אשם תורם הביא אף לענישה של מאסר בעבודות שירות למשך 6 חודשים באותן נסיבות של רע"פ 1247/08 **נאסר רומל נ' מ"י** (7.9.2008), ובית המשפט העליון אישר את הנימוקים שהביאו לכך, ואשר כללו קיומו של אשם תורם.

נוכח האמור, ונסיבות ביצוע העבירה של גרם מוות ברשלנות, ברף רשלנות גבוה - רשלנות רבתי, והעבירות הנוספות דלעיל, בנסיבות ביצוען, ומנגד נוכח האשם התורם, אני מוצא את מתחם העונש ההולם בגין העבירות אשר בוצעו על ידי הנאשם, ככולל מאסר בפועל הנע בין 15 ל – 25 חודשים, ופסילה בפועל של רשיון הנהיגה בין 10 ל – 15 שנים.

הענישה

10. הנאשם יליד 1994, נעדר עבר פלילי ולחובתו עבר תעבורתי (תע"1), הכולל 12 עבירות, וביניהן אי ציות לתמרור עצור (2 עבירות), נהיגה במהירות עד מעל 20 קמ"ש מהמותר בדרך עירונית (2 עבירות), אי ציות לאור אדום, עקיפה מימין, שימוש בטלפון בנהיגה ועוד, בגין נדון הנאשם לקנסות, ולפסילה מותנית.

הוגש תסקיר שירות מבחן הסוקר את נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם אשר חלקן לא יפורט מפאת צנעת הפרט.

מהתסקיר עולה כי הנאשם כבן 26, רווק ומתגורר עם הוריו. הנאשם סיים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות ותעודת טכנאי מכונות, בהמשך גויס לצבא, ושוחרר על רקע אי התאמה. לאחר שחרורו עבד במשך שנה בשירות לקוחות, ובהמשך עבד כ-3 שנים כבעל בית קפה עצמאי עד למועד ביצוע העבירה בשנת 2019. מזה כשנה עובד הנאשם כמנהל משמרת בחברת משלוחים.

הנאשם שלל שימוש בחומרים פסיכואקטיביים בעבר ובהווה, ובבדיקה אשר מסר בשירות המבחן לא נמצאו שרידי סמים.

תוארה משפחת המוצא של הנאשם והקשר של הנאשם עם הוריו ואחיו.

צוין כי ביחס לעבירות בתחום התעבורה, נטה הנאשם לייחס את ביצוען לצרכי עבודתו והתייחס אליהן באופן מצומצם.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 1996-05-20 ישראל נ' עזריאל

11 מרץ 2021

- 1 ביחס לעבירות הנדונות, שירות המבחן התרשם כי נוכח הנסיבות של התאונה, הנאשם מתקשה
2 לראות עצמו כבעל אחריות בלעדית לתאונה, ויחד עם זאת מביע צער על תוצאותיה הטרגיות.
- 3 אשר לנהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, תיאר הנאשם כי היה ברשותו רישיון לקטנוע, הוא החל לימודי
4 נהיגה על אופנוע והתפתה לנהוג באופנוע החדש שקנה בטרם קיבל רישיון מתאים. ביחס למהירות
5 הגבוהה בה נהג ונכנס לצומת, מסר כי נהג במהירות של כ-50 קמ"ש ולא במהירות הגבוהה מ-102
6 קמ"ש, כמתואר בכתב האישום, וביחס לאי ציות לאור שבתמרור, תיאר כי אם היה בולם כשהבחין
7 באור הצהוב, היה נעצר באמצע הצומת והעדיף להאיץ ולעבור את הצומת.
- 8 לדברי הנאשם, לא הייתה ראות טובה היכן שחצה המנוח שלא במעבר חצייה והנאשם לא הבחין בו
9 מבעוד מועד. הנאשם תיאר כי בשל פציעתו, איבוד הכרתו ופינויו לבית החולים הוא לא סייע
10 בהזמנת אמבולנס ופינוי הנפגע ומסר כי חש בושה, אשמה וצער כשנודע לו שהנפגע נפטר, והוא
11 הסתגר בביתו במשך כ-3 חודשים. בנוסף מסר כי לאחר התאונה הוא סבל מתסמינים פוסט
12 טראומטיים אשר דעכו. לדברי הנאשם הוא חושש מעונש של מאסר בפועל ומהידרדרותו לעבריינות
13 בכלא.
- 14 שירות המבחן התרשם בין היתר כי הנאשם אינו בשל ואינו מתאים להתערבות טיפולית ייעודית
15 קבוצתית בתחום של גרימת מוות ברשלנות.
- 16 להערכת שירות המבחן רמת הסיכון לביצוע עבירות דומות בעתיד הינה בינונית.
- 17 לאור האמור נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית, והמליץ על עונש מוחשי אשר יהיה בידו להציב
18 גבול ברור ומרתיע, לצד פסילה ומאסר מותנה כעונש הרתעתי, ופיצויים למשפחת המנוח.
- 19 11. אינני מוצא כי יש לחרוג ממתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם, לא לקולא ולא
20 לחומרה.
- 21 לנאשם כאמור עבר תעבורתי הכולל 12 עבירות, ואף לאחר ביצוע העבירה הנדונה ביצע עבירת
22 תעבורה נוספת של אי ציות לתמרור עצור.
- 23 בעניינו של הנאשם הוגש תסקיר שירות מבחן, אשר נעדר המלצה טיפולית, אשר התייחס לגורמי
24 סיכון ולהתייחסותו המצמצמת של הנאשם לביצוע עבירה נוספת בתחום התעבורה מספר חודשים
25 לאחר ביצוע העבירות הנדונות.
- 26 העבירות החמורות אשר ביצע הנאשם, הנסיבות הקשות של ביצועו, והתוצאה הקשה בדמות גרימת
27 מותו של המנוח, כל אלו מחייבים מענה עונשי ראוי ההולם את החומרה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

11 מרץ 2021

ת"פ 1996-05-20 ישראל נ' עזריאל

1 בנוסף יש לתת את הדעת לגילו הצעיר של הנאשם, לחרטה שהביע, ולכך שנראה כי הנאשם ניהל
2 אורח חיים נורמטיבי עובר לתאונה, ניהל עסק עצמאי, ומזה כשנה עובד כמנהל משמרת.
3 אין בכל האמור כדי להביא לירידה אל מתחת למתחם העונש ההולם בהינתן חומרת העבירות,
4 וחומרת נסיבות ביצוען, בהן הנאשם ברשלנות בדרגה גבוהה גורם למות המנוח.
5 לאור כל האמור לעיל אני מוצא כי על הענישה בעניינו של הנאשם להיות מעל הרף התחתון של
6 מתחם העונש ההולם, ומתחת לאמצעיתו.
7 הפסילה תוטל ברף התחתון של המתחם, לאור משמעויותיה הכלכליות, וגילו הצעיר של הנאשם.
8 כן יוטל פיצוי למשפחת המנוח. הפיצוי הינו כפי שבהליך פלילי, על דרך אומדנא.

12. לאור כל האמור, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

12 **מאסר - מאסר בפועל לתקופה של 18 חודשים.**

13 **מאסר על תנאי - מאסר על תנאי לתקופה של 9 חודשים.** הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של
14 שלוש שנים מיום שחרורו יעבור על עבירה של גרם מוות ברשלנות בתאונת דרכים, נהיגה בזמן
15 פסילה או נהיגה ללא רשיון נהיגה.

16 **פיצוי -** הנאשם ישלם למשפחת המנוח פיצוי בסך 25,000 ש"ח. הפיצוי ישולם ב- 10 תשלומים
17 חודשיים שווים ורצופים. התשלום הראשון ישולם בתוך 60 יום מהיום ויתר התשלומים מידי 30
18 יום לאחר מכן. התשלום יבוצע לקופת בית המשפט, וממנה יועבר לנציג משפחת המנוח. בתוך 30
19 יום מהיום יודיעו ב"כ המאשימה למזכירות בית המשפט את פרטי הנציג אליו יועבר הפיצוי.

20 **פסילה בפועל -** הנני פוסל את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רשיון נהיגה וזאת לתקופה של 10
21 שנים, החל מהיום. מתקופת הפסילה תופחת תקופת הפסילה המנהלית שהוטלה. תקופת המאסר
22 בפועל לא תבוא במניין ימי הפסילה.

23 **פסילה על תנאי -** הנני פוסל את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רשיון נהיגה וזאת למשך 12 חודשים.
24 הנאשם ישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מיום שיחרורו יעבור על עבירה לפיה הורשע.

25
26
27 **ניתן והודע היום כ"ז אדר תשפ"א, 11/03/2021 במעמד הנוכחים.**

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

11 מרץ 2021

ת"פ 1996-05-20 ישראל נ' עזריאל

יואל עדן, שופט

ב"כ הנאשם:

ראשית נוסף לפסילה המנהלית ריצה הנאשם פסילה שיפוטית כלומר המינהלית היתה 90 יום ומעבר לכך ועד היום הנאשם פסול במסגרת אותו הליך, אני מבקש שהדבר יובא בחשבון. בקשה שנייה, היא לעכב את ריצוי עונש המאסר בפועל וכאן אני מציע, עד להחלטה בערעור שיוגש, שעיקרו על הכרעת הדין, או למשך 45 יום, ואנחנו נגיש ערעור לבית המשפט העליון ונעתור שם לעיכוב. יש ערובות בתיק עוד מתחילת הליך.

ב"כ המאשימה:

לעניין עיכוב עונש המאסר אני משאיר לשיקול דעת בית המשפט אולם לתקופה קצרה יותר. לגבי עניין הפסילה שחברי אומר שהנאשם פסול עד תום ההליכים, אני מעיין בתיק ואני רואה שהנאשם נפסל מיום 4.5.20 עד לתום ההליכים. אינני יודע אם קיים יש צו עיכוב יציאה מהארץ, אבקש שיוצא.

ב"כ הנאשם:

אין התנגדות.

החלטה

באשר למניין ימי הפסילה – מובן כי ממשך הפסילה שהוטל יש להפחית, בנוסף לפסילה המנהלית, גם פסילה שהוטלה ע"י בית המשפט עד לתום ההליכים, או כל פסילה אחרת שהוטלה ביחס להליך זה.

לאחר שנשמעו הצדדים, אני מורה כי הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי המאסר ביום 2.5.21 שעה 08:00 במתקן הכליאה דקל.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

11 מרץ 2021

ת"פ 1996-05-20 ישראל נ' עזריאל

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11

מוצע לנאשם לעבור הליך מיון מוקדם.

המועד האמור נקבע על מנת לאפשר את פרק הזמן של הגשת ערעור.

ניתן בזה צו עיכוב יציאה כנגד הנאשם.

כל הבטוחות האחרות יישארו בתוקפן.

סל"ט

ניתנה והודעה היום כ"ז אדר תשפ"א, 11/03/2021 במעמד הנוכחים.

יואל עדן, שופט

12
13

הוקלד על ידי חנה פלקר